

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 1To/37/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5818010025
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 05. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Pavol Polka
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2018:5818010025.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Pavla Polku a sudcov JUDr. Adriany Gallovej a JUDr. Vladimíra Kuráka, na verejnom zasadnutí konanom 29. mája 2018 prejednal odvolanie podané prokurátorom proti rozsudku Okresného súdu Námestovo, č.k. 6T/14/2018-201 zo dňa 8.3.2018 a takto

rozhodol:

Podľa § 321 ods. 1 písm. e), ods. 2 Tr. por. z r u š u j e výrok rozsudku Okresného súdu Námestovo, č.k. 6T/14/2018-201 zo dňa 8.3.2018, o treste odňatia slobody vo výmere 1 (jeden) rok, výkon ktorého bol odložený na skúšobnú dobu 2 (dva) roky a 6 (šesť) mesiacov a výrok o treste zákazu činnosti viesť motorové vozidlá akéhokoľvek druhu vo výmere 3 (tri) roky a 6 (šesť) mesiacov.

Na podklade § 322 ods. 3 Tr. por. pri nezmenenom výroku o vine a škode rozsudku Okresného súdu Námestovo, č.k. 6T/14/2018-201 zo dňa 8.3.2018,

obžalovaného H. D., nar. XX.X.XXXX v W. G., trvale bytom U., X. A. číslo XXX/XX, živnostník, slobodný, na slobode,

o d s u d z u j e

Podľa § 157 ods. 2 Tr. zák., § 41 ods. 1 Tr. zák., § 38 ods. 2 Tr. zák., § 37 písm. h) Tr. zák., § 36 písm. l) Tr. zák. n a ú h r n n ý trest odňatia slobody vo výmere 14 (štrnásť) mesiacov.

Podľa § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zák. súd obžalovaného H. D. z a r a d ť u j e na výkon trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Podľa § 61 ods. 1, 2 Tr. zák., § 38 ods. 2 Tr. zák., § 37 písm. h) Tr. zák., § 36 písm. l) Tr. zák. u k l a d á obžalovanému trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá akéhokoľvek druhu na 5 (päť) rokov.

o d ô v o d n e n i e :

Rozsudkom Okresného súdu Námestovo, č.k. 6T/14/2018-201 z 8.3.2018, bol obžalovaný H. D. uznaný za vinného, že:

„dňa 18. 06. 2017 v čase okolo 21.00 hodine, po predchádzajúcom požití alkoholických nápojov, viedol osobné motorové vozidlo značky JEEP GRAND CHEROKEE evidenčné číslo NO553BY po miestnej komunikácii v obci Breza, okres Námestovo, kde počas cúvania po tejto komunikácii, pri rodinnom dome číslo 342, v dôsledku požitého alkoholu ako aj v dôsledku nedostatočného venovania sa vedeniu vozidla, pravou zadnou časťou vozidla zarazil (správne má byť narazil - poznámka krajského súdu)

do chodkyne W. F., narodená XX. XX. XXXX, ktorá sa pohybovala pri ľavom okraji vozovky, čím došlo k odhodeniu chodkyne do spevneného garáda, pričom poškodená utrpela zlomeninu ľavej ramennej kosti v oblasti hlavice, zlomeninu III. predpriehlavkovej kosti pravej nohy a povrchové odreniny v oblasti pravej hornej končatiny s dobou liečenia a obmedzenia v obvyklom spôsobe života s dobou liečenia a práceneschopnosti minimálne 3 mesiace, pričom znaleckým posudkom znalca z odboru zdravotníctvo a farmácia bolo zistené, že koncentrácia alkoholu v krvi obžalovaného v čase dopravnej nehody bola minimálne 2,37 promile, čím porušil ustanovenia § 3 ods. 1, 2 písm. a/, § 4 ods. 1 písm. c/, e/, § 4 ods. 2 písm. d/ a § 22 ods. 2 Zákona číslo 8/2009 Z.z. o cestnej premávke v platnom znení“,

čím spáchal prečin ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1, ods. 2 písm. a) Tr. zák., § 138 písm. h) Tr. zák., prečin ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 1 Tr. zák. a za to bol odsúdený podľa § 157 ods. 2 Tr. zák., § 41 ods. 1 Tr. zák., § 38 ods. 2 Tr. zák., § 37 písm. h) Tr. zák., § 36 písm. l) Tr. zák. na úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 1 (jeden) rok. Podľa § 49 ods. 1 písm. a) Tr. zákona výkon trestu podmienene odložil. Podľa § 50 ods. 1 Tr. zák. súd mu určil skúšobnú dobu na 2 (dva) roky a 6 (šesť) mesiacov. Podľa § 61 ods. 1, 2 Tr. zák., § 38 ods. 2 Tr. zák., § 37 písm. h) Tr. zák., § 36 písm. l) Tr. zák. súd obžalovanému uložil trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá akéhokoľvek druhu vo výmere 3 (tri) roky a 6 (šesť) mesiacov. Podľa § 288 ods. 1 Tr. poriadku, poškodenú W. F., nar. XX. XX. XXXX v N., trvale bytom N. XXX, s nárokom na náhradu škody odkázal na civilný proces.

Zo zápisnice o hlavnom pojednávaní z 8.3.2018 (č.l. 196-199 súdneho spisu) vyplýva, že po vyhlásení rozsudku, jeho odôvodnení a po poučení o opravnom prostriedku obžalovaný prehlásil, že sa vzdáva práva podať odvolanie proti všetkým výrokom rozsudku a zároveň uviedol, že nesúhlasí s tým, aby v jeho prospech odvolanie proti ktorémukoľvek výroku podali oprávnené osoby. Prokurátor sa nevyjadril.

Dňa 12.3.2018 súdu prvého stupňa bolo doručené odvolanie prokurátora proti rozsudku okresného súdu, čo do výroku o treste, a to v neprospech obžalovaného s tým, že odvolanie písomne odôvodní po doručení písomného vyhotovenia rozsudku.

Dňa 13.4.2018 súdu prvého stupňa bolo doručené odôvodnenie odvolania prokurátora, ktorý uviedol po konštatovaní základných faktov veci nasledovné odvolacie argumenty:

„S predmetným rozsudkom sa možno stotožniť čo sa týka výroku o uznání viny, kde toto plne zodpovedá vykonanému dokazovaniu ako aj prijatému vyhláseniu obžalovaného. Nemožno sa však stotožniť s výrokom o treste, nakoľko okresný súd uložil podmienený trest odňatia slobody na úplne dolnej hranici zákonnej sadzby so stanovením skúšobnej doby a mierneho trestu zákazu činnosti viesť motorové vozidlá. Predmetný výrok o treste nezodpovedá základným zásadám generálnej, ako ani individuálnej, prevencie, ktoré je potrebné zohľadňovať pri ukladaní trestu. Okresný súd vo svojom rozhodnutí správne poukázal na skutočnosť, že za obdobný skutok bol obžalovaný už minulosti odsúdený, avšak na uvedené odsúdenie nie je možné prihliadnuť. Je však možné konštatovať, že uvedené odsúdenie zjavne nemalo na obžalovaného žiadny výchovný vplyv, keďže stíhaného skutku sa opätovne dopustil v stave vylučujúcom spôsobilosť viesť motorové vozidlá, kde znalcom bola ustálená výška minimálne 2,37 promile alkoholu v krvi, čo podľa znalca predstavuje ťažký stupeň opitosti s výrazným spomalením telesných výkonov na mozgové podnety s významne predĺženou reakčnou dobou, s oneskorením reflexov ako aj nesprávnymi reakciami na vonkajšie podnety, kde v uvedenom stave poškodenej spôsobilosti ťažkú ujmu na zdraví. Za takejto situácie sa uloženie podmieneného trestu, ako aj trestu zákazu činnosti, v dolnej polovici zákonom stanovenej trestnej sadzby javí ako mimoriadne mierne. Pre účely riadneho naplnenia zásad jednal generálnej, ako aj individuálnej, prevencie sa javí potrebné uloženie primeraného nepodmieneného trestu odňatia slobody ako aj trestu zákazu činnosti viesť motorové vozidlá v polovici zákonom stanovenej trestnej sadzby.

Vzhľadom na vyššie uvedené navrhujem, aby odvolací súd v danej veci zrušil odvolaním napadnutý výrok o treste a súčasne uložil primeraný nepodmienený trest odňatia slobody so zaradením obžalovaného pre jeho výkon do ústavu s minimálnym stupňom stráženia za súčasného uloženia trestu činnosti viesť motorové vozidlá v polovici zákonom stanovenej trestnej sadzby“.

Dňa 14.5.2018 súdu prvého stupňa bolo doručené vyjadrenie obžalovaného k odvolaniu prokurátora, v ktorom uviedol:

„Mám za to, že rozhodnutie prvostupňového súdu je správne a zákonné, vychádzajúce z úplne zisteného skutkového stavu a súdom uložený úhrnný trest odňatia slobody v trvaní 1 roka (12 mesiacov), ktorého výkon mi súd podmienične odložil na dobu 30 mesiacov a zároveň mi uložil trest zákazu činností viesť motorové vozidlá akéhokoľvek druhu vo výmere 42 mesiacov považujem za primeraný vzhľadom na okolnosti spáchaného skutku. Takto uložený trest je plne v súlade so zásadami ukladania trestov podľa Trestného zákona.

Trest uložený v trestnom konaní by mal zabezpečiť na jednej strane ochranu spoločnosti tým, že zabráni páchatelovi v páchaní trestnej činnosti, čo bolo riadne naplnené uložením trestu zákazu činností viesť motorové vozidlá akéhokoľvek druhu po dobu 42 mesiacov, t.j. 3,5 roka. Vzhľadom na závažnosť spáchaného skutku, najmä na nešťastnú zhodu okolností týkajúcu sa zdravotného stavu poškodenej, ktorá v dôsledku svojho zdravotného stavu utrpela vážnejšie poranenia, som presvedčený, že takto uložený trest ochráni spoločnosť tým, že počas 42 mesiacov nebudem môcť viesť žiadne motorové vozidlo. K tejto skutočnosti by som chcel uviesť aj to, že na živobytie si zarábam prácou v lese, pričom do spáchania skutku som pracoval na traktore a zväžal som z lesa spílené drevo, čo po spáchaní skutku a uložení trestu zákazu činností ďalej vykonávať nemôžem, a preto som bol nútený začať pracovať ako pilčík, ktorá práca je podstatne namáhavejšia a jednak je horšie zaplatená, pričom vzhľadom na uložený trest zákazu činností viesť motorové vozidlá mi poklesol môj príjem o viac ako 20 %, čo je pre mňa rovnako potrestaním a ponaučením, Takýto znížený príjem budem musieť akceptovať po celú dobu uloženého trestu zákazu činností, nakoľko nemám možnosť požiadať o upustenie od zvyšku výkonu trestu zákazu činností, a teda celý takto uložený trest vykonám. Okrem uvedeného zníženia môjho príjmu zároveň uhrádzam aj škodu, ktorej náhrada bola vyplatená poškodenej vo výške 2.118,- EUR, ocom som predložil doklad na hlavnom pojednávaní.

Zároveň v prípade ukladania trestov v trestnom konaní platí aj zásada, že uložený trest by mal postihovať iba páchatel'a trestného činu a v čo najmenšej možnej miere by mal zasahovať rodinu páchatel'a a jemu blízke osoby. Od júla 2017 žijem v spoločnej domácnosti so svojou družkou, U. H., nar. XX.XX.XXXX, trvalé bytom XXX XX N. XXX, t. č. N. XXX, kde máme spoločne prenajatý byt, v ktorom bývame s dcérou mojej družky, mal. D. (o čom svedčí čestné prehlásenie, ktoré prikladám v prílohe tohto vyjadrenia). Moja družka je na predĺženej rodičovskej dovolenke, pretože zdravotný stav mal. D. to vyžaduje, nakoľko tejto bola diagnostikovaná choroba diabetes melitus I: (1. stupňa), ktorá si vyžaduje návštevy lekárov ako aj nákup odlišnej stravy spolu s nákupom liekov a iných doplnkov. V spoločnej domácnosti žijeme nepretržite už takmer rok, pričom uvažujeme aj nad spoločnou budúcnosťou. Zároveň považujem za potrebné uviesť aj tú skutočnosť, že vzhľadom na to, že moja družka je na rodičovskej dovolenke, jej príjem je obmedzený na rodičovský príspevok vo výške cca 220,- EUR, kompenzáciu dietickej stravy pre mal. D. vo výške 18,- EUR a výživné, ktoré na ňu dostáva od otca mal. D.. Jej celkový príjem, vrátane výživného, tak dosahuje sumu cca 380,- EUR mesačne, pričom však len za nájom bytu uhrádzame mesačne 350,- EUR (250,- eur nájom + 100,- EUR záloha za energie), vzhľadom na vysokú cenu nehnuteľností v hornooravskom regióne. Naša spoločná domácnosť je tak vo veľkej miere odkázaná na môj zárobok, a v prípade, ak by mi bol uložený nepodmienečný trest odňatia slobody ako to žiada prokurátor vo svojom odvolaní, uložený trest by nepostihoval len mňa ako páchatel'a, ale aj mne blízke osoby. Odkedy žijeme v spoločnej domácnosti, vymanil som sa z prostredia, v ktorom som sa dopustil spáchania skutku, za ktorý som bol odsúdený, presťahoval som sa do inej obce, starám sa o svoju družku a jej mal. dcéru ako o svoju a svoj život som si usporiadal tak, aby som viedol riadny zmysluplný život. Spáchanie skutku si riadne uvedomujem, k jeho spáchaniu som sa dobrovoľne priznal a jeho spáchanie úprimne ľutujem. Rovnako som sa za svoje konanie ospravedlnil aj samotnej poškodenej.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti mám za to, že uložený trest odňatia slobody v trvaní jedného roka s podmieničným odkladom na 30 mesiacov je pre mňa dostatočnou výstrahou pre to, aby som viedol riadny život, nakoľko si plne uvedomujem podmienky podmieničného odkladu trestu odňatia slobody, a prípadnú premenu na nepodmienečný trest v prípade, ak by som sa dopustil iného protiprávneho konania, no ako som už uviedol, od spáchania predmetného skutku sa môj život od základov zmenil. Vzhľadom na uvádzané skutočnosti je pre mňa uložený podmieničný trest výstrahou a zároveň motiváciou, a z hľadiska možnej nápravy páchatel'a, čo je rovnako cieľom ukladania trestov v trestnom konaní, je vhodnejší ako nepodmienečný trest odňatia slobody. Svoj život som si už zariadil inak, starám sa aj o iné osoby, ktoré sú na mne závislé a na ktoré som si vytvoril silné vzájomné citové väzby, a takto uložené tresty naplňajú aj prokurátorom požadovanú generálnu a individuálnu prevenciu. Súčasne však v súlade so zásadou prísnej individualizácie trestu platí, že záujem všeobecnej prevencie pri trestaní páchatel'ov nemôže prevyšovať nad záujem individualizácie trestu a skutočnými nevyhnutnými potrebami individuálnej prevýchovy. Okrem uvedeného je potrebné poukázať aj na to, že uložený trest má pomôcť napraviť páchatel'a trestného činu a umožniť mu zaradiť sa do spoločnosti a viesť riadny život,

čo však vzhľadom na spáchaný skutok v prípade nepodmienečného trestu nebude naplnené. Nástupom do výkonu nepodmienečného trestu by táto zásada jednoznačne zostala nenaplnená, nakoľko by som prišiel jednak o osoby mne blízke a rovnako tak aj o prácu, a zaradenie sa do spoločnosti po výkone nepodmienečného trestu by bolo komplikované, čo si plne uvedomujem.

Tresty, ktoré mi boli uložené rozsudkom Okresného súdu Námestovo zo dňa 08.03.2018, sú plne v súlade s Trestným zákonom, boli uložené v rámci do úvahy prichádzajúcej trestnej sadzby a v súlade so zásadami pre ukladanie trestov, po dôkladnom zvážení všetkých podstatných skutočností na strane súdu prvého stupňa. Prvostupňový súd pri ukladaní druhu a výmery trestu zohľadnil aj skutočnosť, že som bol už pred tým odsúdený za prečin ublíženia na zdraví po požití alkoholických nápojov, aj napriek tomu, že trest za uvedený skutok som riadne vykonal a vzťahuje sa na mňa fikcia neodsúdenia podľa ust. § 50 ods. 7 Trestného zákona, pričom mi prvostupňový súd uložil prísnejší trest s dlhšou výmerou ako mi bol už uložený v minulosti. V neposlednom rade uvádzam, že od tohto skutku uplynulo takmer 7 rokov, počas ktorých som viedol riadny život, pričom skutok, za ktorý som bol odsúdený v tomto konaní, je excesom z môjho inak riadneho života, pretože ako bolo uvedené v samotnom odôvodnení rozsudku súdu prvého stupňa, moje správanie nikdy nebolo predmetom riešenia komisiou verejného poriadku a rovnako nemám v obci ani zlú povesť, taktiež aj z karty vodiča vyplynulo, že okrem uvedených dvoch prehreškov mi neboli uložené žiadne iné sankcie za priestupky.

Vzhľadom na charakter spáchaných trestných činov, ktoré zákonodarca zaraďuje medzi prečiny (§ 10 ods. 1 Trestného zákona), poukazujem na to, že podstatným tu je aj to, že stanovením rozpätia trestnej sadzby zaradil zákonodarca tieto trestné činy medzi menej závažné trestné činy, čo možno vyvodíť z toho, že za ich spáchanie nemusí súd povinne ukladať trest odňatia slobody (§ 34 ods. 6 Trestného zákona argumentum a contrário). Trestom odňatia slobody sa tu má na mysli nielen jeho nepodmienečná forma, ale aj prípadné podmienečné odloženie výkonu trestu odňatia slobody. Súd za spáchanie súdených prečinov môže dokonca uložiť aj len samostatné alternatívne tresty ako napríklad peňažný trest, trest povinnej práce, trest zákazu činnosti a podobne, a to aj za podmienky, že sa páchatel dopustil prečinu ublíženia na zdraví tým, že porušil dôležitú povinnosť uloženú mu podľa zákona (predmetné konštatovanie vyplýva z toho, že porušenie dôležitej povinnosti je kvalifikačným momentom pri prečine podľa § 157 ods. 2 písm. a) Trestného zákona). Podľa zákonodarcu tak súdené prečiny nie sú typovo tak závažným trestným činom, aby určil súdu povinnosť ukladať pri nich trest odňatia slobody. Za svoje konanie som prijal tresty, ktoré mi vymeral prvostupňový súd a proti uloženým trestom som nepodal odvolanie, nakoľko si uvedomujem, že som sa dopustil konania v rozpore so zákonom, ohrozil som zdravie inej osoby, a preto som prijal za svoje konanie zodpovednosť a súdom prvého stupňa uložené tresty vykonám.

Nepodmienečný trest odňatia slobody, navrhovaný prokurátorom v jeho odvolaní, je však trestom ultima ratio (posledná a krajná možnosť), ktorý môže a mal by súd uložiť len vtedy, ak iné druhy trestov, prípadné iné formy trestu odňatia slobody, nemôžu celkom zjavne viesť k náprave obžalovaného. S poukazom na túto dôležitú zásadu som toho názoru, že súd prvého stupňa správne posúdil možnosť mojej nápravy a zvolil trest v primeranej výške tak, aby som bol dostatočne potrestaný za skutok, ktorého som sa dopustil, ale zároveň, aby mi bola daná možnosť nápravy a zaradenie sa do bežného života.

Takto uložené tresty, po zohľadnení všetkých relevantných skutočností, sú primerané mne ako osobe páchatel'a a spáchanému skutku a ich uložením budú naplnené všetky ciele sledované trestaním v trestnom konaní.

S poukazom na všetky vyššie uvedené skutočnosti preto navrhujem, aby odvolací súd v zmysle ust. § 319 Trestného poriadku zamietol odvolanie prokurátora Okresnej prokuratúry Námestovo a rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdil“.

Prílohou vyjadrenia obžalovaného H. D. k odôvodneniu odvolania prokurátora je písomné podanie U. H. s nasledovným textom:

„Dolepodpísaná U. H., nar. X.X.XXXX, trvale bytom N. XXX, toho času N. XXX, čestne prehlasujem, že s H. D. žijeme od júla 2017 trvale v spoločnej domácnosti v prenajatom byte v N., kde žijeme spoločne s mojou dcérou D., o ktorú sa H. D. stará a podieľa sa na jej výchove a výžive. S H. D. si vybudovala moja dcéra za uvedené obdobie pozitívny citový vzťah a považuje ho za súčasť „rodiny“ a plánujem aj spoločnú budúcnosť.

Všetky náklady spojené s bývaním uhrádzame spoločne, ako aj spoločne uhrádzame všetky ostatné náklady či už na stravu, ošatenie, voľný čas a iné.

Od času, kedy žijeme v spoločnej domácnosti, môžem povedať, že H. D. vedie slušný život, pracuje a stará sa o zabezpečovanie našich potrieb“.

Na verejnom zasadnutí v konaní pred odvolacím súdom prokurátorka navrhla, aby krajský súd postupom podľa § 321 ods. 1 písm. e), ods. 2 Tr. por. zrušil rozsudok okresného súdu vo výroku o trestoch a sám uložil obžalovanému trestu odňatia slobody na dolnej hranici zákonom stanovenej trestnej sadzby so zaradením na výkon trestu do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia a trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá na dobu 5-6 rokov. Obžalovaný uviedol, že by nechcel ísť do toho väzenia, ľutuje, čo sa stalo, citovo sa naviazal na priateľku a jej dcéru a finančne by im to nepomohlo, museli by sa vysťahovať z bytu, čo bývajú. Ľutuje toho najviac ako sa dá a chcel by požiadať, aby mu bol uložený akýkoľvek vysoký trest, aby nemusel ísť do basy.

Krajský súd ako súd odvolací predtým ako začal plniť svoju preskúmovaciu povinnosť podľa § 317 Tr. por. zistil, že odvolanie prokurátora bolo podané včas, v lehote stanovenej § 309 Tr. por., odvolanie bolo podané oprávnenou osobou v súlade s § 307 ods. 1 písm. a) Tr. por. v neprospech obžalovaného, odvolanie spĺňa náležitosti § 311 ods. 1, ods. 2 Tr. por. a nedošlo k vzdaniu sa práva na podanie odvolania alebo k späťvzatiu podaného odvolania v zmysle § 312 Tr. por., a preto odvolací súd nepostupoval podľa § 316 Tr. por.

Podľa § 317 ods. 1 Tr. por. ak nezamietne odvolací súd odvolanie podľa § 316 ods. 1 alebo nezruší rozsudok podľa § 316 ods. 3, preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo. Na chyby, ktoré neboli odvolaním vytykané, prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por.

Krajský súd sa v plnom rozsahu stotožnil s dôvodmi odvolania prokurátora, pretože po preskúmaní odvolaním prokurátora napadnutého výroku rozsudku súdu prvého stupňa o uložených trestoch dospel k záveru, že uložené tresty sú neprimerane mierne.

Prokurátor podal odvolanie proti rozsudku súdu prvého stupňa len proti výroku o treste, ale odvolací súd vykonal všeobecný prieskum rozhodnutia súdu prvého stupňa o vine, ako i prieskum konania, ktoré predchádzalo odvolaním napadnutému výroku rozsudku súdu prvého stupňa, pretože z pohľadu zákona a spravodlivosti žiadny trest nemôže obstať pri nezákonnom rozhodnutí o vine páchatela.

Odvolací súd zistil, že vo vzťahu ku skutkovým zisteniam tvoriacim podstatu súdených trestných činov (prečin ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1, ods. 2 písm. a) Tr. zák. s použitím § 138 písm. h) Tr. zák., prečin ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 1 Tr. zák.) je napadnutý rozsudok výsledkom konania, v ktorom sa postupovalo podľa Trestného poriadku a v ktorom nedošlo k žiadnym chybám, ktoré by mohli mať vplyv na objasnenie skutkového stavu veci. V tejto súvislosti poukazuje odvolací súd na priebeh hlavného pojednávania v konaní pred prvostupňovým súdom, na ktorom obžalovaný H. D. urobil vyhlásenie, že je vinný zo skutku, ktorý mu je kladený za vinu. Obžalovaný zároveň odpovedal kladne na otázky podľa § 333 ods. 3 písm. c), d), f), g), h) Tr. por. a súd prvého stupňa uznesením podľa § 257 ods. 7 Tr. por. prijal vyhlásenie obžalovaného H. D. o tom, že je vinný zo spáchania skutku kladenému mu za vinu.

Odvolací súd zistil, že súd prvého stupňa si vytvoril dostatočný skutkový základ k rozhodnutiu o druhu a výmere trestu. Súd prvého stupňa odôvodnil svoje skutkové a právne úvahy vo vzťahu k výroku o treste, s ktorými sa ale krajský súd v plnom rozsahu nestotožnil, pretože dospel k záveru, že nie sú splnené podmienky stanovene § 49 ods. 1 písm. a) Tr. zák. k podmiennečnému odkladu výkonu trestu odňatia slobody. Samotnú výšku uloženého trestu odňatia slobody, ako i trestu zákazu činnosti považuje zároveň za neprimerane nízku.

Treba uviesť, že trest je právnym následkom trestného činu, a teda musí byť úmerný k spáchanému trestnému činu (zásada proporcionálnosti trestu) a je jedným z prostriedkov na dosiahnutie účelu Trestného zákona. Tým je určená aj jeho funkcia v tých smeroch, v ktorých má pôsobiť zákon, t.j. na ochranu spoločnosti a na výchovu páchatela a ostatných občanov. Ochrana spoločnosti sa uskutočňuje dvoma prvkami, a to prvkom donútenia (represia) a prvkom výchovy. Oba prvky sa uplatňujú zásadne súčasne v každom treste.

Všeobecne treba uviesť, že Trestný zákon vychádza zo zásady, že základným účelom a cieľom trestu je ochrana spoločnosti pred trestnými činmi a ich páchatelmi. Zmysel existencie a prípadnej aplikácie noriem trestného práva je predovšetkým v tom, aby sa trestné činy buď vôbec nepáchali, alebo páchali v čo najmenšej miere. Ochrana spoločnosti pred páchatelmi trestných činov vrátane ochrany práv a slobôd jednotlivých občanov robí tak z trestu prostriedok sebaobrany spoločnosti pred trestnými činmi. Trest má však okrem toho pôsobiť výchovne, a to nielen na páchatela, ale aj na ostatných členov spoločnosti. Pritom generálna prevencia sa má uskutočňovať prostredníctvom individuálnej prevencie. Ak sa teda páchatelovi zabráni v ďalšej trestnej činnosti, dáva sa tým najavo aj ostatným členom spoločnosti, ktoré správanie je nežiaduce, proti čomu je namierený Trestný zákon a takýmto spôsobom možno ovplyvňovať pozitívnu hodnotovú orientáciu občanov spoločnosti. Trest súčasne vyjadruje morálne odsúdenie páchatela spoločnosťou. Z hľadiska týchto úvah odvolacieho súdu možno potom dospieť k záveru, že účel trestu v zmysle § 34 ods. 1 Tr. zák. tvorí jednotu, lebo sa musí vzájomne dopĺňovať. Záver súdu o možnosti nápravy páchatela musí byť vždy v plnom súlade s ochranou, ktorú súd uloženým trestom poskytuje chráneným záujmom spoločnosti, štátu a občanom pred útokmi páchatelov trestných činov.

Individuálna prevencia spočíva vo vytvorení podmienok na výchovu odsúdeného k tomu, aby viedol riadny život. Generálna prevencia má zabezpečiť nielen odradenie ostatných potenciálnych páchatelov od páchania trestných činov, ale i utvrdenie pocitu právnej istoty a spravodlivosti u ostatných členov spoločnosti. Spravodlivé a včasné uloženie trestu dáva ostatným členom spoločnosti najavo, že konanie, za ktoré bol uložený trest, je protiprávne a nežiaduce, varuje ich pred páchaním trestnej činnosti a posilňuje pocit právnej istoty a právneho štátu. Trestný zákon vychádza z jednoty individuálnej a generálnej prevencie, pričom obe tieto zložky sa navzájom dopĺňajú a podmieňujú. Disproporcija medzi jednotlivými druhmi prevencie v zásade vedie k nedostatočnému výchovnému pôsobeniu trestu tak na páchatela trestného činu, ako i na ostatných členov spoločnosti.

V súvislosti s namietanou neprimeranosťou uloženého trestu odvolateľom treba dodať, že záver o primeranosti trestu je daný vtedy, ak sa opiera o rozumnú väzbu medzi legitímnym cieľom a zvoleným prostriedkom jeho realizácie. Možno konštatovať, že páchatela môže so spravodlivosťou, a teda aj so spoločnosťou zmieriť len spravodlivý trest. Trest sa musí rovnať spôsobenému bezpráviu, z toho vyplýva, že v prípade ak bude trest, resp. odplata obsiahnutá v treste prísnejšia ako bezprávie spôsobené trestným činom, nedôjde len k negácii tohto bezprávia, ale zároveň uloženým trestom vznikne nové bezprávie - bezprávie voči neprimerane potrestanému páchatelovi trestného činu. Trest, ktorým štát a spoločnosť reaguje na spáchaný trestný čin ako na nespravodlivé konanie, by mal nespravodlivosť spôsobenú trestným činom napraviť, a nie ešte viac rozmnožiť. Neprimeraný trest nemožno považovať za spravodlivý. Spravodlivý je vždy len primeraný trest. Požiadavka primeranosti trestu a jeho individualizácie núti súd prihliadať na okolnosti konkrétneho prípadu, na jeho zvláštnosti, a teda bráni mechanickému postupovaniu súdu pri rozhodovaní o treste.

Krajský súd si osvojil aplikáciu hmotnoprávných noriem, ktoré súd prvého stupňa použil pri rozhodovaní o druhu a výmere trestu (§ 41 ods. 1, § 38 ods. 2, § 37 písm. h/, § 36 písm. l/, § 61 ods. 1, ods. 2 Tr. zák.), ale s poukazom na správne dôvody odvolania prokurátora, ktoré si krajský súd osvojil v plnom rozsahu a v podrobnostiach na ne poukazuje, dospel krajský súd k záveru, že stavu vecí, zákonu a spravodlivosti bude zodpovedať uloženie trestu obžalovanému H. D. odňatia slobody vo výmere 14 mesiacov s tým, že pri aplikácii § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zák. bude zaradený na výkon trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia a trestu zákazu činnosti viesť motorové vozidlá akéhokoľvek druhu na 5 rokov, pri aplikácii procesného postupu podľa § 321 ods. 1 písm. e), ods. 2 Tr. por. a na podklade § 322 ods. 3 Tr. por.

Krajský súd pri rozhodovaní o druhu a výmere trestu obžalovanému H. D. zohľadnil všetky okolnosti vecí tak z hľadiska spáchaného skutku, jeho právnej kvalifikácie, ako i z hľadiska osoby obžalovaného, a to z pohľadu jeho doterajšieho spôsobu života, ako i aktuálnych osobných pomerov.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.